

Pojedini brojevi:	Mjesečna pretplate:
U Beogradu i u krajevima zapadnim od n. i kr. četa po cijeni od 8 halera	U Beogradu i u krajevima zapadnim od n. i kr. četa za listinu i otpisnu poštu K 2-00
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od 10 halera	U Beogradu za dostavu u kuću K 2-50
Iznos ovog područja po cijeni od 12 halera	U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji K 2-00
	U ostalim krajevima Austro-ugarske monarhije K 3-00
	U inostranstvu K 4-00

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
Uprava i primanje pretplate Topličin vasna broj 21. Telefon broj 25.
Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 38.

BEOGRAD, subota 28. aprila 1917.

Godina III.

Br. 115.

Ratni Izvještaji.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 27. aprila.

Na nijednom bojištu nikakvih naročityh događaja.

Zamjenik glavnog generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Izvještaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 27. aprila.

Zapadno bojište:

Front prijestolonasljednika Rudolfa Bavarskog:

Na bojištu kod Arrasa povećala se sinoć na širokom frontu obostrana topnička djelatnost. Pri tome je naše topništvo gadjalo zapadno od Lensa i neprijateljsku pješadiju, koja je opažena da se priprema. Južno od Scarpe napali su Englezi u pravcu drumu Arras-Cambrai, ali su našom vatrom i borbom prsa u prsa odbijeni, pretrpivši velike gubitke.

Front njemačkog prijestolonasljednika:

Duž Aisne i u Champagni topnička vatra postaje postepeno sve žešća. Pješackom borbom kod Chemin-des-Dames zadobili smo prostora i zarobljenika.

Front vojvode Albrechta württembergskog:

Nema ničega novog.

Istočno bojište:

Stanje je nepromijenjeno.

Macedonsko bojište:

Jugo-zapadno od Dojranskog jezera Englezi su produžili s napadima, nadajući bezuspješno protiv bugarskih položaja. Na zapadu je protivnik izgubio jedanaest letilica, od kojih 9 u vazdušnoj borbi i 2 vezana balona. Poručnik Wolf je ostao u svojoj 21. vazdušnoj borbi pobjedilac. Naša eskadrila je 25. o. mj. oborila izmedju Vardara i Dojranskog jezera dvije engleske letilice.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Izvještaj bugarskog glavnog stožera.

Kb. Sofija, 27. aprila.

Macedonsko bojište:

Bitka izmedju Vardara i Dojranskog jezera završila se potpunim neuspjehom ne-

prijatelja. Cijeloga dana nalazili su se naši istaknuti položaji kod Dojranskog jezera pod žestokom topničkom vatrom. Pred samu ponoć napadoše Englezi, bez topničke pripreme, jakim snagama izmedju jezera i sela Doldzeli. Svuda su našom pregradnom vatrom krvavo odbijeni, a djelimično i našom pušcanom vatrom, mašinskim puškama i bombama. Neprijatelj se, pošto je pretrpio velike gubitke, povukao u svoje ranije položaje. Naše čete svuda čvrsto drže svoje položaje. Samo na jednom mjestu, u blizini sela Doldzeli, borba još traje. Prema iskazu zarobljenih, jučerani napad u tjesnom prostoru izmedju jezera i sela Doldzeli preduzele su dvije engleske divizije. Za ovaj napad, kome je svrha bila da se osvoje ne samo naši istaknuti položaji, nego da se osvoji i naš glavni položaj kod Dub Kala-tepe, engleske čete su se nekoliko nedjelja vježbale iza fronta. U tim borbama, koje su se završile neprijateljskim porazom, a i u protivnapadima, odlikovali su se svojim hrabrošću pukovi br. 33. (Svištovo) i 34. (Trojan). I topništvo je sjajno izvršilo svoj zadatak, ono je slomilo neprijateljevu napadnu snagu a svojom blagovremenom i uspješnom vatrom ulilo je pješadiji hrabrost i odlučnost. Njemačko brdsko odjeljenje mašinskih pušaka, koje je zajedno s bugarskim četama operiralo, bitno je učestvovalo u suzbijanju neprijateljskih napada. Danas se pred frontom naših istaknutih položaja opazilo ubrzano tumanjenje neprijateljskih vojnika, koji su prikupljali svoje poginule i ranjene, čiji se broj ne može tačno opredijeliti. Više od 850 mrtvih Engleza nadjeno je u našim rovovima i prepekama, a pred njima je cio prostor pokriven leševima. Osim tih ogromnih gubitaka mi smo još zarobili dva engleska časnika i 21 zdravog vojnika. Na ostalom frontu slaba topnička vatra.

U blizini Zovika prodrla je njemačka lovačka izvidnica u ruske roveve, privela je nekoliko zarobljenika i donijela je jedan mitraljez. -- Njemačka boračka eskadrila uspješno je bombardovala kolodvor kod Kalonova i u vazdušnoj borbi oborila je u vardarskom kraju dvije neprijateljske letilice.

Rumunjsko bojište:

Nema nikakvih događaja.

Engleski poraz na dojranskom jezeru. Grčka pred revolucijom?

Engleska i francuska zlovolja.

U Engleskoj i Francuskoj počinju da bivaju sve to više nezadovoljniji sa svojim vladama. Zadnji izvještaji iz Engleske javljaju, da je ondje posljednjih nedjelja struja za mir z n a t n o p o r a s l a, te da je ugled Lloyd George-ov spao, premda su toga istoga Lloyd Georgea nakon pada njegova predšasnika Asquitha slavili kao onoga junaka, čija će bezobzirnost i energija Engleskoj konačno donijeti tako dugo željovanu pobjedu. Međutim se eto i ta vjera usklebala. Vjeruju mu doduše, da će on čvrsto uzdržati u pogledu svoje apsolutne ratne politike, ali ga drže sposobnim i za jedan iznenadni obrat u većem stilu.

A politička prošlost ovoga državnika ne isključuje ni jednu ni drugu od ovih mogućnosti. Lloyd George kretao se od početka svoje karijere u ekstremima. On je od socijalnog pacifističkog ministara, koji je strastvenim temperamentom vodio borbu protiv bogate klase, kakova je u Engleskoj bila nečuvana, tako reći preko noći postao ministrom za municiju i rat, a onda se od pobornika za slobodu u najširem smislu isćahurio u diktatora, koji je cijelu Englesku pretvorio u ogromnu kasarnu i ogromni oružani logor. Lloyd George imade u Ribotu, sadanjem francuskom ministarskom predsjedniku dostojnoga drugu, Ribot je doduše stari gospodin, ali su o njegovoj neudručnosti, koju mnusada prebacuju, mogli biti na čisto već onoga dana, kad su ga pozvali za „krmanoša“ državne ladje. U Francuskoj već pomalo žale za Briandom, te žele da nadju sposobnijega državnika „jače ruke“. To je jedna želja, koja se u redovima sporazumnih sila uvijek ponovo pojavljuje. No pravi uzroč nezadovoljstva, koje je sada izbililo na površinu, ne leže ni u držanju Lloyd George-sa ni u „neodručnosti“ Ribotovoj, nego ti uzroč leže posve drugdje. U Parizu i Londonu vide, da se nijesu ispunile one nade, kojima su se podavali cijele zime, pa su razočarani. Optimizma je odjednom nestalo.

Pa nije to ni čudo! Treba samo promisliti, čemu se sve nijesu nadali u Parizu i Londonu od ovogodišnje velike ofenzive, koja je konačno imala da probije željezni obruč, kojim je bila saopeta Francuska! Konačno je imalo da

dodje vrijeme velikog olakšanja, konačno su se imali da istjeraju omraženi Nijemci sa francuskog zemljišta! O tom su velikom času oslobođenja propovijedali od predsjednika republike i ministara do zadnjeg zakulisnog novinarčića zavedenom francuskom narodu svi bez razlike kao o nečem, što svakako mora doći, što nikako ne može izostati!

Već nekoliko nedjelja grmi najstrašovitija bubnjarska vatra na Aisni i u Champagni, no njihov neprijatelj još uvijek ne će da uzmakne. Ono, što Joffre nije mogao da izvede u prkos svijlu napora u dvije i po godine, ne će moći da izvede ni njegov nasljednik Nivelle, kojemu je i suradnja engleskih vojska isto tako malo pomogla, kao što je ta suradnja malo mogla da pomogne i prošle godine na Sommi. A vrijeme međutim izmiče i biva sve opasnije. S ruskom ofenzivom, koja bi imala odteretiiti zapadni front, ne smije se više računati, pošto je osnova, koju je Engleska htjela postići organizovanjem ruske revolucije, urodila posve drugim rezultatima. Tomu naprotiv neograničeni podmornički rat poprma sve to kritičnije forme, koji ne može ostati bez uticaja na čete na bojnoin polju, već zbog toga, što je svakog dana sve to više podrezan dovoz hrane i ratnog materijala. Avet gladi, koja je prema želji sporazumnih sila imala da uništi sredinje vlasti, diže sada svoju groznu ruku i u državama sila sporazuma.

Ko da za to nosi krivicu? Razumljivo je se oni, koji vladaju! Lloyd Georges, prema čijim se govorima i obećanjima moglo očekivati, da će se rat odlučiti za nekoliko mjeseci, te Ribot, koji Brianda sigurno nije naslijedio samo za to, da još više ojača nezadovoljstvo u Francuskoj. Nepovoljni su izvještaji sa fronta u Francuskoj i Engleskoj dosad još uvijek izvršivali svoj uticaj na kabinete, a srđžba, koja se sad u tim zemljama okrenula protiv ministara, mjerilo je za onu zlovolju, koju je u obim država prouzročio ratni položaj. Za to narod baš ovih dana najkrvavijih borbi, u kojima su izgubljeni nebrojeni životi, pridoneseno ogromne žrtve, a izostao svaki uspjeh, težil za jednom „snažnijom“ rukom, vjerujući još uvijek da će tu ruku naći u novom ministarstvu. To će trajati dotle dok narod ne vidi, da ni ta nova ruka nije dosta jaka, da svlada neprijatelja.

Položaj na zapadnom bojištu.

Triumf njemačkog junaštva.

Neutralna štampa o borbama na zapadnom frontu.

Kb. Zürich, 27. aprila.

„Tagessanzeiger“ piše 25. o. mj. o ratnom položaju: Da su žrtve moderne ofenzive u prkos najstrašnijih topničke pripreme još uvijek ogromne, dokazuje pogled u listinu gubitaka engleskog ratnog ureda, koji počinje da donosi časničke gubitke od 16. o. mj. ovamo. Do 21. o. mj. iznosil listina gubitaka 2000 časničkih imena, od tih 950 poginulih. Tomu broju časničkih gubitaka odgovara prema dosadašnjim iskustvima gubitak vojnika od 69—70 hiljada ljudi. Kraj toga označuje englesko vojno vodstvo svoje gubitke u prvoj bitci kod Arrasa izričito kao vrlo lake. Koje su se hekatombe morale žrtvovati tek kod sadašnjih napadaja i kod francuske ofenzive, kad se promisli, da su te bitke bile nesrazmjerno veće i žešće, nego li početna ofenziva?!

„Neue Züricher Zeitung“ od 25. o. mj. piše o bitci kod Arrasa: Vojske, koje su pretrpjele tako strašne gubitke, a kraj toga drživjele tako užasnu poraz, moraju ako već ne slomljene, a ono u tolikoj mjeri biti oslabljene, da ne mogu postići svoga glavnoga cilja. Još jedan takav poraz i s engleskom je vojskom obračunano. Njemačko je junaštvo juče i prekjuche slavilo najveće trijumfe.

Francuska štampa o položaju na zapadnom frontu.

Kb. Bern, 27. aprila.

I ako francuska štampa pesimistički posmatra vojni položaj, naročito novu englesku ofenzivu, ona ipak izjavljuje, da ne može da sazna, kakvu namjeru ima Hindenburg sa svojim povlačenjem. Neki listovi, medju njima i „La France militaire“, misle, da će se morati primijeti još velike žrtve, da bi se mogao postići stvarni, neposredni uspjeh.

Penzionisanje francuskih generala.

(Naročiti brojevi „Beogradske Novine“.)

Frankfurt, 27. aprila.

„Frankfurter Zeitung“ javlja iz Zeneve: Zvanični list francuske republike donosi spisak imena 21 divizionog generala i 6 brigadnih generala, koji su stavljeni u rezervu, medju njima su generali Balfourier, Dubois, Valabregue i Mengin.

Podlistak.

Miloš Stanojević:

Život na selu.

Čiča Najdan birovi i čiča Jevta pudar.

Čiča Najdan je kao birovi strah i trepet svih gradjana u selu, a čiča Jevta je pak kao pudar užas za decu. Čiča Najdan zapoveda u selu a čiča Jevta oko sela. Vlast je njihova velika. Ko bi se usudio odupreti se, taj bi prošao kao niko njegov. I najmanju neposlušnost bi oni prijavili opštinskom sudu, a tamo bi kmet već znao, kako treba kazniti za „protivstajanje vlasti“.

Sve naredbe suda čiča Najdan saopštava selu na dva načina: vikanjem i pozivima. Kad on zaviče sa druma i kad njegov glas zabruji kao kakvo zvono, svi ga moraju čuti. Mladji odmah javljaju starijima, da viče birovi. Onda se munjevitom brzinom sav rad obustavi i svi stanu gledati na drum gde stoji čiča Najdan kao kakva statua, ali statua koja silno viče i zapoveda:

— Sva-ka po-res-ka gla-va da i-za-dje su-tra pred su-dni-cu na za-po-vest, breeei!

Ovo poslednje „bref“ odjekuje kao kakva opomena da će svako biti strogo kažnjen, ako ne bi izašao pred

sudnicu. Niko se ne bi smio pravdati, da nije čuo njegovog vikanje. Najzad čiča Najdan ih sve lepo savetovao:

— Nemojte, brate, tako. Ako ko ne može do razume šta ja vičem, neka pita komšiju. Znaš, ima ljudi sa dosta tvrdim ušima, ali bar jezik im mekan, pa mogu pitati. Ako li im je jezik kratak, onda su im sigurno noge poduže, pa neka skoknu do sudnice i neka se tamo izveste. Kad ja vršim svoju dužnost, morate i vi vašu. Jes', brate, vlas' je vlas', s njom se nije šaliti!

Ali ni čiča Jevta ne popušta u službi. On je još stroži od čiča Najdana. Dok ovaj viče sa druma, dotle se on popne na najviše brdo, gleda dole u ravnicu gde deca čuvaju stoku, i čim primeti volove ili ovce u kakvoj njivi, odmah viče:

— Ne puštaj stoku u tuđu njivu, breeei!

Deca zbunjeno skoče, ostavljaju igranje, potrče stadi i sa strahom pogledaju na brdo, odakle čiča Jevta grmi kao Sveti Ilija, preteći gromom svakom prestupniku.

Biva često da se po koje čobanče ne pokori njegovoj visokoj naredbi, no on tada brzo silazi sa brda, potkupi stoku i čera u opštinski sud, upravo u opštinski obor. Tamo ga već dočekuje čiča Najdan i sa nekim zadovoljstvom pita:

— Ode si našao tu stoku, brat- Jevto?

— A gde blih na drugom mestu nego u polju.

— Pa što si je doterao?

— Najdane, jesu li svi birovi ljudi tako kao ti što si? Kako me to pitaš! Nisam valjda zato doterao, što mi je mlo, nego po zakonu... načinjena šteta!

— Znam ja taj zakon i tu štetu. Gucauo bi ti koji polić rakije pa ne znaš kako bi došao do koje parice! veli mu čiča Najdan, gledajući važno na prsute.

Ali čiča Jevta već i ne sluša više, nego zatvara vrata od obora, uzima kluč, vezuje ga na kanap i trpa u džep od gunja, koga je nosio i leži i zimi. Bez njegova znanja niko ne sme otvoriti obor. Može tamo stoka i poskapati, ali on je ne će pustiti, dok sud ne reši stvar. Dolaze deca, mole, preklinju, i što no veze, cvile do Boga, ali čiča Jevta ih pogleda mrko, stegne to jagu i vikne:

— Čistac odavde! Sad će vam dati što niste dobili, odakle ste se rodili i što ćete pamtili dok ne umrete! Dok vaši očevi ne plate štetu ne puštam stoku. Hajd' kući pa kažite to!

I zaišta, posle nekoliko trenutaka izađe roditelj, i pošto se „namire kod suda“, čiča Jevta otvara obor. Čim ispušti stoku, odmah ide kmetu u kancelariju i traži svoje „oborsko“.

— Jesi li dosta dobio? pita ga Najdan birovi, kad ga vidi da izlazi nasmijana lica.

— Prilično, odgovara on i polazi.

— E, pa stoji, brate, stoji; mogu i ja s tobom u me'anu, valjda sam bar jedan polić zaslužio!

— Zaslužio si ti tektonog djavola. Da nije mene ovde, ti ne bi ni znao da l' se rakija pije da l' se jede, gordo veli čiča Jevta, kao da bi hteo još kazati: „Hajde, vidiš kako sam dobar, pa te častim“.

Čiča Najdan sve odobrava, priča mu onda, kako se proveo pri nošenju poziva, kod koga je pio rakiju, ko je najbolji domaćin, koje su žene u selu vredne, koliko ko ima platiti porezu, i još mnoge druge stvari. Jevit se po neki put dosadi to silno Najdanovo pričanje, pa mu otvoreno kaže:

— E, brate Najdane, baš mnogo pripovedaš. Stanl malo, da i ja nešto kažem, jer, ako si ti srkao pamet, i ja sam bar makao.

— Pravo veliš, Jevto, ali služba je moja takva. Ja sam birovi, pa moram najviše i najbolje govoriti u selu, pravda se Najdan.

— Tako je, ako si birovi, baš si birovi. Ne znam samo da li si još i u majčinu utrobi vikao!

— Šta ga znaš, možda i jesam. Mehandžija, dobrodušan, blag, sa dugom bradom i sa trbuhom veoma neskrumne zapremnine, dočekuje ih

pred vratima i veselo pozdravlja kao stalne goste.

— Odavno vas nema, more! veli im kao prekorivo.

— A što je tebi to teško? pita Najdan.

— Nije meni teško kao što vama može biti, kad ne možete koga oguliti.

— Jeste, kad mi ne možemo koga oguliti, onda ne možemo ni ti nas. A kad mi koga ogulimo, onda moramo doći tebi da i ti nas oguliš. Jel' tako?

— Tako je!

— Onda piće ovamo! „Nek se lije rakija, nek se zna ko j' bekril!“ viče Jevta i lupu štapom preko stola.

— Ehe, bratac, ne pravi tolike galame; ako si kao pudar u šumi gospodar, ovde ne možeš, ovde je... javni lokal!

— A šta je to lokal? pita čiča Najdan, najvno gledajući u mehandžiju.

— Ej, Najdane, baš si biroviški zatuljen, viknu Jevta i natrče mu šubaru do ušiju.

— Brat-Jevto, budi čovek! brani se Najdan.

— Što si tako prost? Javni lokal je mesto, gde se javno loče rakija, ili drugo koje piće! važno dokazuje Jevta.

U tome im mehandžija donosi rakiju, i kad isprazne po nekoliko polića, rastaju se veselo. Jevta odlazi „da čuva polje“, a Najdan ide u selo „da saopšti zapovesti“.

Ruska revolucija.

Pred novom izjavom petrogradske vlade u pogledu ciljeva sadanjega rata.

Kb. Petrograd, 27. aprila.

Privremena vlada sprema sada jednu notu, koju namjerava poslati saveznicima, a u kojoj će opširno razložiti svoje stanovište u pogledu pitanja i cilja sadanjeg rata a u saglasnosti sa izjavom, koju je privremena vlada već u tom pitanju objavila.

Ruska štampa o pitanju mira.

(Naročiti brzojav „Beograd. Novina“).
Stockholm, 27. aprila.

Ruska štampa bavi se pitanjem o miru i ratu.

„Riječ“ zamjera, što središnje vlasti nisu iznijele nikakve stvarne uslove za mir. — „Ruskaja Volja“ ističe, da sada duh Stürmerov u Rusiji ponovo oživljuje, i da vrši propagandu za Njemačku.

„Novoje Vremja“ napada Lenina i izjavljuje, da je on došao u Rusiju da utire put Njemačkoj.

„Rabočaja Gazeta“, list koji stoji blizu vojničkom i radničkom savjetu, pridružuje se pokretu za mir i preporučuje, da se u cijeloj Rusiji prirede javne manifestacije za mir i da se stupi u pregovore sa saveznicima, kako bi se što prije mogli postaviti zajednički uslovi za mir.

Miljukovljevi bijes na njemačku socijalnu demokraciju.

Zbog njenih nastojanja za mir.

Kb. Petrograd, 27. aprila.

Govoreći o rezoluciji kontrolnog odbora njemačke socijalne demokracije, Miljukovljevi „Rječ“ žestoko napada njemačku socijal-demokraciju. Bilo bi iz osnova pogriješno, veli list, kad bi se značaj revolucije precijenio. Njemačka demokracija je odobrila nedostojna nasilja, koja su izvršena nad Srbijom i činilo gaženje neutralne Belgije, a nije protestovala protiv razaranja Löwena, potapanja Lusitanije, nasilnog proganjanja stanovništva sjeverne Francuske i sistematskog mučenja ruskih zarobljenika. Sva prošlost njemačke socijal-demokracije dovodi u sumnju njeno današnje držanje, koje teži, da utvrdi jednakost miroljubivih težnji ruske i njemačke socijal-demokracije, uporedo sa poluzvaničnim uvjerenjima Njemačke i Austro-Ugarske o jednakosti njihovih programa sa programom privremene vlade, sa svrhom, da Rusiju pridobiju za zaključenje zasebnog mira. — (Aktiva njemačkih socijalnih demokracija mora dobro da uspijeva, kad se Miljukov ovako ljuti! Op. Ur.)

Demonstracije protiv Amerike u Petrogradu.

(Naročiti brzojav „Beograd. Novina“).
Kopenhagen, 27. aprila.

Prema jednom petrogradskom brzojavu, u Petrogradu je masa svijeta priredila demonstracije protiv Amerike.

Vojska na bojišnoj polju i u pozadini protiv krajnjih socijalista i petrogradskog garnizona.

Kb. Bern, 27. aprila.

„Temps“ javlja iz Petrograda: Vojska na bojišnoj polju i čete u pozadini ne će više da se pokoravaju zahtudama radnika i petrogradskog garnizona. Oni su riješili, da sa svoje strane

Materinska ljubav u ptici.

Jednu od najvećih materinskih ljubavi pružaju nam ptice.

Medju pticama ima najdivnijih primjera materinske ljubavi. Ljubav je ta istrajna i milostiva bez ikakve koristi, bez zle volje i nestrpljenja. Životinja je u nekom obziru naprednija od čovjeka; u životinje što je dobro, ostaje dobro; ne kvari se, ne postaje gore.

Ima ptica, koje žive samo da lubu. Sa ljubavi su ktnjaste i šarene; sa ljubavi pjevaju umiljato, sa ljubavi su onako vješte u zidanju i pletenju; sa ljubavi su odvažne i lukave.

U ptica bira ženka, gdje će da svije gnijezdo, pribira i raspoređuje gradjivku za gnijezdo. — To je najbolji dokaz, da je u ptica materinska ljubav življa, no u ma koje druge životinje. Ženka gradi one lake, lijepe gradjevine, koje su toliko raznolikih oblika svojim, da ih je milo pogledati.

Ljubav materinska gonj ženu, da postane umjetnik u gradjenju gnijezda. Njezin je posao, da leže jaja i u prvom svom pozivu ne pokazuje ona prost prirodan nagon, jer ga vrši sa osjećajem, odvažno i izdržljivo.

Odavno su prirodni opazili, da je materinska ljubav silna u ptica. De-fachambre piše o njoj ovo: „U sisara je materinska ljubav trenutna i ne da se ni sravniti sa ljubavlju u ptica. Ljubav tu sudite po onoj vrijednosti, kojom ptice grade gnijezda, po izdržljivosti kojom legu jaja, po brizi, kojom svoju pilad hrane, čuvaju i poučavaju.

ne grupišu, pa da otpočnu akciju protivu krajnjih socijalista. Opšta konferencija svih kotarskih zastupnika radničkog i vojničkog savjeta vijećace o tom 10. maja u Petrogradu.

Moskovski industrijski kongres protiv aneksija.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“).

Frankfurt, 27. aprila.

„Frankfurter Zeitung“ javlja iz Stockholma: „Utro Rosij“ javlja, da su na moskovskom trgovačko-industrijskom kongresu pretresani uslovi za mir. Jedan je govornik rekao: „Mi ne trebamo ni Carigrad ni Dardanele. Mir sa aneksijama bio bi samo uzrok novom ratu“.

Neograničeni podmornički rat.

Katastrofalne posljedice neograničenog podmorničkog rata u Engleskoj.

Kb. Rotterdam, 27. aprila.

„Nieuwe Courant“ javlja iz Londona: U donjem domu je lord Devonport upozorio na to, da se sa životnim namirnicama mora štediti, inače se mora uvesti izdavanje hljeba na obroke. Ova opomena i danas objavljeni broj torpedovanih brodova, koji je jako skočio, izazvao je dubok utisak. „Times“ traži da se odmah uvedu prisilni obroci. Hurt predstavila u „Daily Telegraphu“ položaj kao stvarno opasan. Za hitne potrebe u životnim namirnicama i sirovinama Engleske raspolaze sa 1500 velikih brodova. Od ovih je samo do 19. februara uništeno 130 tovara. Ako se gradjenje brodova u Engleskoj i Americi ne ubrza što je moguće više, onda prijeti velika katastrofa. Središnji ratni odbor se izjasnio da se odmah uvedu prisilni obroci.

Opet nova njemačka „Möwe“ na djelu.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“).

Rotterdam, 27. aprila.

„Matin“ javlja: Časnici i posada od četiri francuska broda, koje je potopila njemačka pomoćna krstarica, prispjeli su u Brest, gdje su izjavili, da je krstarica proizvela svoju djelatnost i da je potopila 12 brodova.

Napadai engleskih pomorskih letilica na njemačke torpednjače.

Kb. London, 27. aprila.

Admiraliteta javlja: Britanske pomorske letilice napale su 23. o. m. pet milja daleko od belgijske obale, pet njemačkih torpednjača. Jedna je torpednjača pogodjena. Misli se, da je potonula. S večeri su zapažene četiri torpednjače pri njihovu povratku u Zebrügge.

Na gornju vijest engleskog admiraliteta primjećuje Wolffov ured: 23. o. m. u 5 sati poslije podne 5 neprijateljskih borbenih letilica napale su bez ikakvog uspjeha nekoliko naših transportnih brodova pred flandrijskom obalom. Nije bilo nikakve štete a ni gubitaka u ljudima. Naše su borbene letilice, koje su se odmah digle na odbranu, protjerale neprijateljske letilice.

Austro-Ugarska.

Imendan Njezinog Veličanstva.

Kb. Beč, 27. aprila.

Povodom današnjega imendana Njezinog Veličanstva carice i kraljice Zite celokupna štampa daje izraza radosti, da može opet pozdraviti vladarku na prijestolju. Listovi ukazuju na rad Njezinog Veličanstva za siromahe i bolesnike a naročito za djecu i voj-

nike, koji Ona vrši u tišini, ali neumorno, te joj za to izriču srdačnu zahvalnost. Naš narod i naša vojska osjeća, da opet ima dobru majku, koja je osvojila sva srca.

Konferencija grofa Czernila s finansijskim i industrijskim krugovima.

Kb. Beč, 27. aprila.

„Neue Freie Presse“ javlja: Ministar spolnih poslova grof Czernin konferisao je juče s predstavnicima austrijskih i ugarskih finansijskih i industrijskih krugova.

Engleska i kolonije.

Rascjep u južno-afričkoj Uniji.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“).

Basel, 27. aprila.

„Baseler Allgemeine Presse-dienst“ saznaje iz Johannesburga, da je došlo do rascjepa u južno-afričkoj Uniji. General Hertzog je izjavio, da južni Afrikanci nemaju uzroka da dalje priljevaju svoju krv, da bise Turci istjerali iz Carigrada a da na njihovo mjesto tamo zavladaju Rusi. General Hertzog uživa visoki ugled u većem dijelu stanovništva.

Irsko pitanje.

Kb. Amsterdam, 27. aprila.

Kako „Allgemeen Handelsblad“ iz Londona javlja, „Times“ je dobio veliki broj izjava od poznatih američkih ličnosti, koje traže da se što prije dovede u red irsko pitanje. Wilson vjeruje, da bi stišavanje irske prepirke vrlo povoljno uticalo na raspoloženje američkih gradjana, koji su irskog porijekla.

Loši izgledi za žetvu.

Kb. Bern, 27. aprila.

Poljoprivredni dopisnik „Times“ a veli u jednom vrlo pesimističkom izvještaju o žetvenim izgledima Engleske ovako: Još se ne može da procijeni šteta, koju je pretrpjela iduća žetva zbog nepovoljnog vremena; ali ona je svakako vrlo ozbiljna. S proljetnim radovima zakasnilo se kao nikad do sada. Ozimica, posijana ranije, manje je stradala, ali u toliko više ona, zasijana u novembru. Znatan dio usjeva propao je sasvim. Poljoprivrednici medijati manje su zabrinuti zbog zakasnelosti u obradi zemljišta, nego zbog napuštenosti zemljišta od dvije do tri godine na ovamo.

Amerika u ratu.

Wilson osniva nove republike.

Jevrejska republika u Palestini.

(Naročiti brzojav „Beogradske Novine“).

Haag, 27. aprila.

Washingtonski dopisnik „Daily News“ a javlja o Wilsonovoj namjeri, da će on predložiti ustanovu jevrejske republike u onom dijelu Palestine, koji Englezi budu osvojili. Amerika će priznati suverenstvo Engleske nad Egiptom.

Dalje je dopisnik saznao, da američko ministarstvo spolnih poslova nije protivno ustanove grčke republike, kojoj bi, ako bi se želilo, Venizelos bio predsjednik.

Sudite je po vrisku i po snazi, kojom se opiru prema svakome, koji im napada na gnijezdo.

Ta materinska ljubav pokazuje se naročito u ova tri momenta — onda kad ptice grade sebi gnijezdo, kad legu jaja i kad se brinu za svoju pilad. Ptičino je gnijezdo samo ljepuška-ksta kolijevka, koja valja da ugadja materinskoj sujeti; ono je njoj amjetnički stvor, koga gradi ljubavlju od sveg srca i duše; — ono je ptici tiho sklonište, u kojem će blagovati, u kojem će izroditi i podići svoj narod.

Biva da će i mati čovjekova, još prije nego što rodi da kupi svome djetetuću koljevku; da će mu spreniti bijelu pelenicu i povojnicu njegovu — ali ovu koljevku, gdje će da počiva čedo materino, nije mu majka gradila sama. Ptica pak sama gradi cijelo gnijezdo svoje.

A čime ga gradi? U nje nema šapa kao u krtine ni oštih zuba — njezin je sav alat kljun i noga.

Michelet veli: „Ptici je alat tijelo njeno. Grudima pritiskuje i mesi materijal, dokle god ga ne dotjera, da bude onakav, kao što želi. Nema alata, kojim bi zaokružila svoje gnijezdo, nego ga zaokružuje svojim tijelom, vrši se i okreće se po niemu sve dotle, dok ga ne načini oblo. Dakle ptica gradi sebi kuću sama sobom, svojim radom, svojom mukom. Koliko puta mora da je pritiskuje grudima! Svaku slamku, koju je rada da povije, dotjeruje po hiljadu puta — zacijelo da joj u tom poslu kaštro i srce zadržće“.

Gnijezdo je, bilo ono veliko ili maleno, uvijek briga materina. Sa te je materinske ljubavi ženka zidar, krojač, vajar i strugar. Lasta zida i lijepi vještije od čovjeka. U istočnim zemljama imade jedna vrsta ševe, koja sašiva kljunom list za list, pa u tu korpicu nosi jaja. Drozd gradi tako lijepo gnijezdo, da izgleda kao čajšica od lafe, te u nju snosi svoja modra i pjegava jaja. Vuga objesi svoje gnijezdo o vrhovu granu i opusti ga na niže, te joj povjetarac ljulja kao dadilja pilad njezinu.

Sve te lijepe, solidne i fine gradjevine — sve su te u pilce dijelo materino. U riba, koje grade gnijezdo: n. p. u grgeča gradi ga uvijek mužjak — on ga gradi, on bira i mjesto gdje će da ga sagradi. U ptica bira uvijek ženka mjesto, gdje će da sagradi gnijezdo i čudo, kako ga oprezno bira i pazi da nije vjetrovima na udarcu. Bilo da je gnijezdo svijeno o drvetu na grani, bilo da je u šušnjarku na zemlji, bilo da je u pijesku, bilo da je u rupi od truloga debila, bilo pak u kakvoj staroj zidini ili da se ljujška gdje o kojoj vitoj grančici, ili da pliva kao čimic po vodi — uvijek mu je ženka izabrala i dala takav položaj, da su joj pilad u njemu mirna, da ih je tako hraniti.

Ptice, kojoj su pilad slabunjava, te ne mogu kad se prokljuva da stanu na svoje noge — te ptice smještaju svoja gnijezda na drveta, na stene ili u opšte na uzvišena mjesta. One ptice, kojima su pilad živa i okretna, čim izmile iz jajeta, te se gnijezde nisko u šušnjarku ili blizu vode.

Iz današnje Srbije.

RAD BEOGRADSKOG OPSTINSKOG (VAROSKOG) ODBORA

od 7. oktobra do 31. decembra 1915. g.

IV.

Odmah nakon što je izvršen popis stanovništva, naredjeno je otvaranje svih trgovina i zanatlijskih radionica, čiji su se sopstvenici ili njihovi zastupnici nalazili u Beogradu. Pri izdavanju uvjerenja za otvaranje novih radnji, varoški je odbor rukovodio princip slobode rada. Takva je uvjerenja varoški odbor izdavao također i onim licima, koja su se selila iz jednog stana u drugi, te kojima se na osnovu sigurnih podataka ili jemstva potvrđivalo, da li su preseljavane stvarni zaista i svojina dotičnoga lica. U opšte, varoški je odbor nastojao, da Beogradu povрати život, trgovinu i saobraćaj. Administrativno odjeljenje otpočelo je svojim radom 12. oktobra. Do konca godine 1915. izdato je uvjerenja za razne radnje 2197, za selidbe 1327, razna druga uvjerenja 416. Od radnja otvoreno je najviše: bakalskih i kolonijalnih (141), bravarskih (23), berbersko-frizerskih (46), čajdzinskih (26), delikatesnih (51), gostionica i kafana (153), kuhinja (122), manufakturnih radnja (70), obućarskih radnja (62), piljarskih (186), prodavaonica jestiva (34), prodavaonica kolača (240), prodavaonica dopisnih karata (24), sitničarskih radnja (39), stolarskih radnja (27), radnja šećernim proizvodima (130), taljgaških radnja (132), te radnja u kojima su se prodavale razne životne namirnice (25). Kraj toga je dakako izdato i uvjerenja za veliki niz ostalih radnja sviju mogućih vrsti, koje nije potrebno napose isticati. Prosječno je izdato na jedan dan u oktobru 449 uvjerenja, u novembru 514, a u decembru 480, a to najbolje pokazuje ogroman rad administrativnog odjeljenja i daje najbolju ilustraciju brzog sredjivanja društvenog života u Beogradu.

Zbog oskudice lekara varoški je odbor do konca godine 1916. mogao na žalost vrlo malo učiniti što se tiče neposrednog pružanja ljekarske pomoći, a zbog toga nije se moglo pristupiti odmah ni potpunom formiranju sanitetskog odjeljenja. Od bivših srpskih lekara ostala su u Beogradu samo trojica i to dr. Čira Panić, te dr. Dušan Stojimirović i dr. B. Zavadjij. Dr. Čira Panić zadržan je u opštinskoj službi, te je vršio u opštinskoj ambulanti liječenje sirotinje, dakako samo u toliko, u koliko je pored stalnoga posla u varoškoj bolnici kao i u bolnici za liječenje zaraznih bolesti mogao imati vremena. U toliko su više pažnje i pomoći pružali beogradskoj sirotinji i ostalom građanskom stanovništvu c. i k. vojni lekari kao i gore spomenuta dvojica srpskih liječnika Dušan Stojimirović i B. Zavadjij.

Varoški je odbor veliku pažnju posvetio sprječavanju širenja zaraznih bolesti. Zavedena je najstrožija kontrola nad prodajom životnih namirnica; pazilo se na održavanje najveće čistoće u lokalima i radnjama, u kojima je vršena prodaja životnih namirnica, a svaki slučaj zaraznih bolesti odmah je prijavljen fizikatu c. i k. policije, a poslije c. i k. zapovjedništvu beogradskog sreza i grada Beograda; svaka je oboljela osoba odmah odnesena u bolnicu, njen stan je odmah dezinfikovao, a porodica oboljelog izolirana. C. i k. fizikat ubrzo je uredio i narodno kupatilo ne samo za kupanje, nego i za dezinfekciju. Siromašna lica

Isto tako bira ženka smotreno i materijal, iz koga će da sagradi sebi gnijezdo. Ženka, koje izlegu goluzdravu pilad, zbrinu se, te im postane gnijezdo meko i toplo. Obično biva, da uzimaju za gnijezdo dvojako gradivo. Jedno grubo i jako, jer tome je posao da drži i podupire cijelu gradjevinu i tu meće spolja. — Drugo uzimaju meko i fino, tim postavljaju gnijezdo. Po ovom pravilu su sagradjivale gnijezda po granama. Velike ptice uzimaju krupnije gradivo, no male ptice.

Medju pticama laste grade najveštije svoje gnijezdo. Lasta je ujedno uzor-mati i ljubav.

Domaćoj lasti, koja lijepi svoje gnijezdo pod našom strehom, pomaže u tom poslu i mužjak; vrijedno je gledati, kako lasta nježno tepa i cvrkuće svome pomagaču. — Ko zna šta mu obriče? Slatke poljubce ili dobar zalogaj.

U polovini maja snese lasta 4 do 6 jaja i liježe ih samo po dvanajest dana. Kad je vrijeme lijepo donosi joj mužjak hranu — ali ako je ružno, vlažno i hladno, mora ženka, da ostavi jaja po nekoliko sati sama, pa da luta i traži što će jesti. Tad se jaja poznije izlegu i bude i sedamnajest dana, dok pilad izmile iz ljuske.

Čim laščad izlete iz gnijezda, nosi lasta još jednom jaja, ali sad već manje. Nosi po drugi put obično početkom avgusta, često ova druga pilad toliko zadržće laste, da ih zateče studena jesen te mora da bjezaju na jug i da ostave svoje poletarce — pa šta im da Bog! — sav.

mogla su se tim kupatilom služiti besplatno, dok je ostalo građanstvo plaćalo samo 20 helera od osobe.

Čuvanju zdravila beogradskog stanovništva bez sumnje je mnogo doprinijelo i redovno savjesno čišćenje ulica, obilgato čišćenje dvorišta i izbacivanje smetišta iz privatnih domova. Nad time je strogu brigu vodilo c. i k. policijsko zapovjedništvo, kao i organi c. i k. zapovjedništva beogradskog sreza i grada Beograda, te varošskog odbora.

S razloga, što varoški odbor nije raspolagao nikakvom zapregom, a od čistačke kolone bivše opštinske uprave ostalo je samo dvadesetak za rad nesposobnih staraca, kao iz razloga što, naročito u prvim danima varoški odbor nije imao dovoljno finansijskih sredstava za ovaj posao, to je riješenjem c. i k. zapovjedništva beogradskog sreza i grada Beograda zaveden od 16. novembra obavezan rad oko čišćenja ulica. Sporedne su ulice čistili redovno sami sopstvenici, dok je glavne ulice od 15. novembra varoški odbor dao čistiti po starim čistačima, a poslije su taj posao obavljale čistačke kolone, koje su formirane iz onih zdravijih i za rad sposobnih lica, što su primala pomoć varošskog odbora a nijesu bila sprječavana malom djecom ili bolešću u porodici. Svaka je od tih osoba bila obavezna, da dva do tri puta u mjesecu besplatno čisti ulice, a kao nagradu za to primala su ta lica pomoć za sve članove u porodici. No odmah čim je varoški odbor bio na raspoloženje potrebna finansijska sredstva, besplatan je rad oko čišćenja ulica ukinit, te se već 1. januara 1916. namjestio dovoljan broj potrebnih plaćenih čistača. Na izbacivanju vličnog i domaćeeg smetišta radila su 282 kolone, koja je stavilo na raspoloženje c. i k. zapovjedništvo beogradskog sreza i grada Beograda.

Uporedo sa osnivanjem ostalih potrebnih uređenja, varoški je odbor po odobrenju c. i k. vojne vlasti osnovao odmah i sudsko odjeljenje. Ovo je odjeljenje do konca godine riješilo ove poslove: gradjanskih parnica 41, komisijskih konstatovanja stanja, u kome su se radnje i stanovi nalazili prilikom povratka sopstvenika u Beograd 19, istupnih krivica 27; obrazovanja masa 7; potvrdna isprava 6; otkaza stanova 19; kopiranje akata 5; naplata raznih taksa 3; ovlašćenja za upravu imanja 4, i čuvanje ključeva u sudu 1.

Pošto je upravu nad vodovodom i kanalizacijom preuzelo u svoje ruke c. i k. vojno gradjevinsko odjeljenje, tehničko je odjeljenje varošskog odbora radilo samo na nužnim opravkama raznih opštinskih zgrada; oštećenim ratnim događajima. C. i k. vojno gradjevinsko odjeljenje preuzelo je također opravku porušene kaldre.

Varoški je odbor načelno usvojio sve ranije postojeće opštinske takse i uvodio ih postepeno u život. Trošarska taksa je zavedena odmah za ulov robe sa strane, dok od seljaka nije naplaćivana sve do početka mjeseca novembra. Visina takse ostala je onakva, kao što je propisana trošarskom tarifom. Pijačna i klanična taksa zavedena je i naplaćivana kao i trošarska, čim su prilike dozvolile da se uspostave pijace i otvori klanica. Takse za izdavanje uvjerenja naplaćivale su se i to za molbu 20 helera, a riješenje 2 kruna. Taksa za dozvolu vadjanja putnica (pasoša) naplaćivana je sa 50 helera. Jedina taksa, koja je povećana, bila je taksa za slobodno držanje pasa, i to od četiri dinara na 20 kruna. Ovo je povećanje takse učinjeno po naredbi c. i k. zapovjedništva beogradskog sreza i grada Beograda i to s toga, što se to smatralo kao uspješne sredstvo za utamanjenje pretjerano velikog broja pasa, koji su se nalazili u Beogradu i bili opasni za zdravlje stanovništva. Kasnije je ova taksa smanjena na 10 kruna, a u 1916. godini opet samo na 4 kruna.

Pošto je naredbom c. i k. vrhovne komande smanjena vrijednost srpskom novcu, to je varoški odbor, imajući u vidu da je zaostalo stanovništvo u Beogradu najvećim dijelom veoma siromašno i da ima samo srpskog novca, propisao za prodaju namirnica iz prodavnica varošskog odbora privremeno tako niske cijene, da stanovništvo nije ni u prkos smanjenja vrijednosti srpskog novca bilo oštećevano. Tako je na primjer za jedan kilogram bijela brašna bila određena cijena od 75 dinarskih para, po kojoj je cijeni ovo brašno prodavano i prije evakuacije. Razumije se, varoški odbor ovakvim bi načinom prodaje životnih namirnica u veliko oštećio svoju kasu, da rekvirirane namirnice nisu procjenjivane i isplaćivane u srpskoj moneti. Ovako je izvršena i naredba c. i k. vrhovne vojne komande, a nije oštećeno ni stanovništvo, ni kasa varošskog odbora. Ove su cijene dakako vrijedile samo dotle, dok se privredni život u Beogradu nije popravio i dok stanovništvo Beograda nije došlo do austro-ugarskog i njemačkog novca. 8. novembra određen je ovaj cjenovnik za prodaju namirnica na prodavnicama varošskog odbora (računajući po jedan kilogram): bijelo pšenično brašno 75 helera.

ra, crno pšenično brašno 45 helera, kukuruzno brašno 25 helera, krompir 30 helera, pirinač 80 helera, griz 80 helera, sô 42½ helera, šećer 1 krunu 50 helera i sapun 1 krunu. Objektivni prodajnici iz ovih će cijena najbolje razabrati, u kolikoj se mjeri varoški odbor, potpomagan c. i k. vojnim vlastima, brinuo za blagostanje ostavljenog siromašnog beogradskog stanovništva. Dok su u cijeloj monarhiji sve gore navedene životne namirnice bile mnogo skuplje, u Beogradu se eto prodavao živež uz najmanju cijenu, koja se daće zamisliti.

Do konca oktobra varoški odbor nije radio po utvrdjenom proračunu. Tek prijelazom varoškog odbora pod upravu c. i k. zapovjedništva beogradskog sreza i grada Beograda utvrdjen je takav proračun za mjesec novembar, u kojem je mjesecu varoški odbor imao svega skupa prihoda oko 25.000 kruna. U proračunu nije unášana svota za ishranu siromašnih porodica, pošto je taj broj povratkom izbjeglica bio u izdržavanje nije mogla unaprijed odrediti. S tih je razloga predsjedništvo dobilo ovlaštenje od odbora i c. i k. zapovjedništva beogradskog sreza i grada Beograda, da kupovinu namirnica mimo proračuna isplaćuje poslije prodaje, a da pomaganje sirotinje vrši iz viška prihoda od prodaje namirnica. Za mjesec decembar nije rješavan novi budžet, već je predsjedništvo dobilo ovlaštenje, da radi po budžetu od novembra s tim, što je za povećanje rashoda moralo prethodno tražiti odobrenje odbora i nadležne nadzorne vlasti.

Od 9. oktobra do 31. decembra imao je varoški odbor ukupno prihoda nešto manje od 230.000 K, a rashoda ukupno nešto oko 180.000 kruna. Na račun 1916. godine preneseno je dakle kao višak nešto oko 50.000 kruna.

Da zaključimo! Rekli smo na početku, da ne možemo pružiti tačnu sliku ovoga ogromnog rada beogradskog varošskog odbora u 1915. godini, pošto će se to iz mnogih razloga moći učiniti tek mnogo kasnije. No ipak, i iz svih povrhovanih podataka svaki će moći da si stvori sud o svemu, što je varoški odbor za prvih najtežih mjeseca izvađao učinio. Neumitna istorija moći će im istom izreći pravi i potpuni sud.

Grad i okolica.

Dnevni kalendar.

Danas je subota, 28. april, po starom 15. april. Rimokatolici: Pavao od K. Valerija; pravoslavni: Aristarh. — Sunce se radija u 4:19, a zalazi u 7:07.

Beogradski orijem: Predstava za gradjanstvo. Početak u 7 sati na veče.

Plovidbu između Zemuna i Beograda danas vrši c. i k. povlašćeno dunavsko paroplovno društvo. Polazak iz Beograda u Zemun od 7 sati prije podne do 8 sati na veče svakoga sata osim u 10 s, prije podne i 3 s. poslije podne. Polazak iz Zemuna za Beograd od 6:30 u jutro do 7:30 na veče svakoga sata osim u 10:30 prije podne i 3:30 poslije podne.

Kinematografi: Vojni kino (Kolosum): U 6 sati poslije podne predstava za vojnike, a u 8:30 na veče predstava za časnike. — C. i k. gradjanski kino (Paris): Predstava za gradjanstvo. Početak u 6 sati na veče.

Casnička i činovnička kasina otvorena je do 12 sati u noći. Posjet bolesnika u bolnicama: U bolnici „Berkov“: od 2—4 sata poslije podne. U bolnici „Britan“: od 9:30—12 sati prije podne i od 2—4 sata poslije podne.

Imeni dan Njezinog Veličanstva carice i kraljice Zite.

Juče je u Beogradu skromno ali doлично proslavljen imeni dan Njezinog Veličanstva carice i kraljice Zite. U 9 sati održana je u konaku svečana služba Božja. Crkva je bila dupkom puna. Prisustvovali su joj uz vojnog glavnog gubernera pročelnici c. i k. vojne uprave u Srbiji, časništvo i mnogi članovi austro-ugarske i njemačke kolonije, koji su svi usrdno molili Svevišnjega, da Našoj mladjoj, dobroj i plemenitoj carici i kraljici podari svaku sreću i blagoslov. — Neki su javni zavodi a i privatnici juče u blavo imenoga dana carice i kraljice izvjesili barjake. Škole su u Beogradu juče povodom imenoga dana uzvisele carice i kraljice imale prosto, a u jutro su sa Kalemegdana ispaljeni pozdravni topovski hitci.

Rimokatolička služba božija.

Sutra u nedjelju, 29. aprila služite se: 1. U konaku: u 8 sati u jutro sv. misa za vojnike, kojoj ima slobodan pristup i gradjanstvo.

2. U župnoj crkvi (Poslanička ulica): u 8 sati u jutro sv. misa za školsku djecu. U 10 sati njemačka propovijed i pjevana sv. misa.

Poslije podne u 3 sata večernja. U radne dane počima prva sv. misa u pol 7, a druga u pol 8 sati u jutro.

U mjesecu maju svaki dan u pol 7 na veče majska pobožnost.

† Tasa Denčić.

Poslije dužeg bolovanja preminuo je juče Tasa Denčić, trgovac i bivši dugogodišnji kmet opštine beogradske. Danas poslije podne u 3 sata pogreb će se krenuti iz stana u Resavskoj ulici („Crveni petao“). Jedan od retko poštenih ljudi, bio je uvijek veliki prijatelj sirotinje.

Traže se radi prijema novčanih uputnica.

Radi prijema novčanih uputnica, potrebno je, da se jave g. Voji Veljkoviću, predsjedniku opštine beogradske niže imenovana lica:

1. g-dja Mara Colak-Antić;
2. g-dja Danica Laudanović,
3. Milan Malešević, učitelj iz Železnika;
4. Porodica dr. Jovana Maksimovića, sanitetskog pukovnika;
5. Sofija Jovanović, učiteljica iz Stojnika;
6. Svetolik Badnjevac, penzioner iz Stepojevca kod Umke;
7. Porodica Čire Ivkovića, nadničara, sa stanom u Grobljanskoj ulici broj 4;
8. Darinka Jojić, poštanski činovnik sa Uba;
9. Uroš Mijatović, poštanski služitelj željezničke stanice;
10. Damjan Stefanović, nadzornik fabrike duvana;
11. Vitimir Stefanović, činovnik fabrike duvana;
12. Mara Srećković, zvaničnik fabrike duvana;
13. Zarije Popović, poštanski služitelj;
14. Svetozar Stanišić, inspektor (nadzornik) fabrike duvana;
15. Sava Spasojević, inspektor (nadzornik) fabrike duvana;
16. Vojislav Stojanović, služitelj uprave monopola duvana, i
17. Ružica Savić, zvaničnik uprave monopola duvana.

Prilikom prijema novca, potrebno je imati uza se redarstvenu legitimaciju. U slučaju, da se nalaze u unutrašnjosti, potrebno je da pošalju svoju tačnu adresu, preko koje bi im se novac mogao poslati.

Sava i Dunav nadolaze. Zbog stalnih kiša, koje padaju već više dana skoro svuda, nabujale su sve rijeke. I Sava i Dunav počeli su naglo da nadolaze zbog pridolaska sve veće vode.

Rad opštinske ambulante.

Da bi se zadovoljila potreba publike, a naročito varoške sirotinje, u pogledu lekarske pomoći, opština grada Beograda uvela je od 1. ovog mjeseca rad u opštinskoj ambulanti, koja se nalazi u Kralja Milana ulici broj 61, od 8 do 12 sati prije podne i od 4 do 5 sati poslije podne.

U varoškoj ambulanti vrše službu svakoga dana najzime od 10 do 12 sati prije podne i od 4 do 5 sati poslije podne opštinski lekari ovim redom:

- Ponedjeljnikom: g. Dr. Bukić Pijade, hirurk i ginekolog;
- Utornikom: g-dja Dr. Ljubica Gjurčić;
- Srijedom: g. Dr. Milenko Protić;
- Četvrtkom: g. Dr. Dimitrije Miodragović;
- Petkom: g. Dr. Vasa Dimitrijević;
- Subotom: g. Dr. Drag. Nikolić, i
- Nedjeljom: g. Dr. Voj. Gjorgjević.

Osim toga svaki dan od 8 do 10 sati prije podne vrši preglede u varoškoj ambulanti g-dja Dr. Natalija Davidović-Nikolajević, poglavito za djecu.

Sirotinjski lekari osim ovoga rada u varoškoj ambulanti, dužni su besplatno ukazivati lekarsku pomoć varoškoj sirotinji, (koja ima legitimaciju za pomoć) u svome kotaru. Pošto je broj lekara relativno mali, a sirotinjski kotarevi dosta veliki (odgovaraju policijskim kvartovima) i svaki od njih dosegne periferiju varoši, to se umeljava gradjanstvo, koje traži pomoć od sirotinjskih lekara, da ih samo u teškim slučajevima, kad bolesnik ne može napustiti postelju i potražiti lekarsku pomoć u varoškoj ambulanti, pozivaju kod svojih kuća i to blagovremeno; u jutru do 8 sati, kako bi lekar istog dana mogao stići da obidje bolesnika.

Lekari su prema policijskim kotarevima raspoređeni ovako: I. kotar (Savski kraj) ima g. Dr. Milenko Protić, koji stanuje u ulici Kosančićev venac broj 22; II. kotar (Varoš) g-dja Dr. Ljubica Gjurčić, sa stanom u Pivarskoj ulici broj 48;

III. kotar (Dorćol) g. Dr. Bukić Pijade, sa stanom u Kolarčevoj ulici broj 11;

IV. kotar (Zapadni Vračar) g. Dr. V. Gjorgjević, sa stanom u Miloša Velikog ulici broj 77;

V. kotar (Palilula) g. Dr. Vasa Dimitrijević, sa stanom u Bitoljskoj ulici broj 25;

VI. kotar (Istočni Vračar — Novo Selo) g. Dr. Dimitrije Miodragović, sa stanom u Kapetan Mišinoj ulici broj 78, i

VII. kotar (Istočni Vračar) g. dr. Drag. Nikolić, sa stanom u Skopljanskoj ulici broj 2.

Javna prodaja.

Po odluci Starateljskog Suda, izložice se javnoj prodaji zaostavština pokoj. Pere Živanovića, na dan 11. maja 1917. god. u stanu u ulici Botaničkoj broj 2. Prodaja će početi u 9 sati prije podne. Pozivaju se kupci da na ovu prodaju dodju.

Prodaja soli.

Prodavnica životnih namirnica opštine grada Beograda u Bitoljskoj ulici prodavala je juče gradjanstvu so, na osnovu kupona. So će se i danas prodavati.

Izveštaj prilivnog ureda.

26. aprila: Prijavljeno 87, odjavljeno 59, selidaba 407; u hotelima prijavljeno 107, odjavljeno 127; ostalo u hotelima prijavljeno svega 303 stranca.

Narodna privreda.

Zelja na beogradskim pijacama.

Ima oko deset vrsta roda zelja, neke vrste zelja upotrebljuju se za jelo a druge ne, i zato što se dešavalo i u Beogradu i u drugim varošima da se u proljeće pod imenom dobrog zelja prodaje na pijacama za namirnice i gorko neupotrebljivo zelje, vrijedno je o tim raznim vrstama zelja nekoliko riječi progovoriti.

Pored deset vrsta poljskog zelja treba pomenuti i tri pitoma zelja i ova pitoma zelja biće prvo opisana, da se bolje istakne razlika prema raznom poljskom zelju.

1. Proljetnje pitomo zelje sa dugačkim i poširokim lišćem tamno-zelene boje, gaji se po baštama kao i pitoma loboda. Ovo zelje vrlo rano stize i ono je prvo proljetnje povrće pored spanaća.

2. Pazija je proljetnje zelje sa dugim i poširokim lišćem zeleno-žute boje, masno i meko pod rukom, vrlo dobro zelje kao i spanać. I ovo zelje rano stize, u Nišu se mnogo više upotrebljava nego u Beogradu.

3. Pitomi kiseljak je snisko zelje sa pepeljavim lišćem i puzecim podankom, sadi se po baštama radi lišća, koje se upotrebljuju u jelo za čorbu i za sos.

Od deset vrsta raznog poljskog zelja upotrebljuju se za jelo samo četiri vrste i ta dobra zelja nose ova imena:

1. Pravo poljsko zelje je sniska biljka sa razvedenim granama i sitnim ege-dastim lišćem, raste svuda po utrinama i oko domova, upotrebljava se za jelo kao spanać a od njega se pravi i čorba zeljanica. Ovo poljsko zelje stize donije u početku maja mjeseca.

2. Konjštakovo zelje od jedne vrste zelja, koja se zove konjštak. Konjštak ima srasco lišće po obodu pravo i zbičene cvjetne pršljenove, raste po livadama i zato se još zove livadansko zelje; upotrebljava se kao povrće, kao pitomo zelje i poljsko zelje. Konjštak je narodni lijek protiv bolesti konjštaka i otuda ime konjštak. Konjštakovo zelje stize ranije od poljskog zelja.

3. Veliki kiseljak sa zelenim kopljastim lišćem, raste po šumama i dumcima, upotrebljava se u jelo kao i pitomi kiseljak.

Mali kiseljak sa kopljastim lišćem, raste po kamenjarima i šumama, upotrebljava se u jelo kao i pitomi. I mali kiseljak i veliki kiseljak stize donije kao i poljsko zelje.

Ostalih šest vrsta poljskoga zelja ne upotrebljuju se za jelo zbog gorčine, opora su i kupe usta. Ovdje dolaze:

a) Vodeno zelje ili bljuštura sa kožastim dugim i uskim lišćem sitno rovašanim. Ovo zelje je veoma gorko i u Crnoj Gori poznato je pod imenom bljuštura; b) srodno dugolisto i uskolisto gorko zelje raste i na suvu;

c) štalvalj ili konjsko zelje sa dugim i uskim lišćem, koje je jako krekavo, a još se lako razlikuje od drugih vrsta, što se njegova stablička pri zemlji grana. Samo ime štalvalj kazuje da ovo zelje sadrži prilično štavne materije koja kupi usta, a ono drugo ime konjsko zelje pokazuje, da je ovo zelje dobra stočna hrana. Raste po bujnim livadama;

d) gorsko zelje sa krupnim lišćem, raste po visokim brdima;

e) crveno zelje sa srasctim ili zakruženim lišćem, raste pored potoka i po šumama;

f) onisko zelje sa sličnim lišćem kao kod konjštaka, ali sa nižom stabljikom.

Kao što se iz ovoga pregleda vidi u ovom mjesecu može biti samo pitomog ranog zelja i konjštakovog zelja a pravo poljsko zelje i sva tri kiseljaka stizu donije. Ali dešava se naročito u početku aprila mjeseca, kada se svako novo zelje tako željno očekuje, da se pojavi na pijaci za namirnice kakvo gorko zelje sa dugim i uskim lišćem pod imenom dobrog zelja, a ovo zelje liferuju naročito Ciganke, da dodju brzo do para.

Na nekoliko dana pred Uskrs jedan nastavnik imao je prilike vidjeti na Cvetnom Trgu da se pod imenom dobrog pitomog i poljskog zelja prodaje pomenuto gorko zelje. Skuvano jelo od takvog gorkog zelja mora se baciti i žali bože, zaprške, masti i drva. Jedna stara gospodja odolovala je jedući skuvano takvo zelje, koje je kupila na Velikoj Pijaci.

Lane u isto vrijeme pred Uskrs dešilo se u Kruševcu da je na pijaci L za namirnice prodavano gorko zelje pod imenom pitomog zelja i poslije dvije-tri žalbe od strane gradjana, da su morali skuvano jelo od toga zelja baciti, policija je odmah zabranila prodaju toga zelja. Sada se to isto pred Uskrs ponovilo u Beogradu, a sličnog primjera bilo je i u Kragujevcu.

Ovaj je članak napisan u namjeri da gradjane varošane sačuva od slične varancije u buduću. Najbolje je ko nije siguran u dobrotu zelja, koje želi kupiti, da proba dva-tri lista pa ako zelje gorči i kupi isto, ne treba ga uzeti.

Sp.

Posljednje brzajavne vijesti.

Događaji na moru.

Kb. Beč, 27. aprila.

Kao odgovor na napadaj jedne neprijateljske letelice na okolicu Trsta u noći od 25. na 26. ov. mj. — koji nije nanio nikakve štete — odgovorili smo odmah vazdušnim napadajim izvedenim od nekih naših pomorskih letelica, na vojnička postrojenja San Canciana, na koju su isto kao i na jednu bateriju na ušću S. obbe bačene bombe. Opazilo se više zgoditaka i požara. Sve su se naše letelice u prkos žestoke odbranbene vatre neoštećene povratile.

Zapovjedništvo mornarice.

Riješena kriza u austrijskom ministarstvu.

Kb. Beč, 27. aprila.

Današnja „Wiener Zeitung“ donosi dva Previšnja ručna pisma, upravljena ministarskom predsjedniku grofu Clam-Martinicu. U prvom Njegovo Veličanstvo car i kralj Karlo izriče Svoje puno povjerenje cijelomu kabinetu, a u drugom saopštava, da ne prima ostavke, koju su podnijeli ministri bez portfelja dr. Baernreither, dr. Bobrzinski i ministar za trgovinu dr. Urban.

Ruski haos.

Demonstracije protiv sporazumnih sila u Petrogradu.

(Naročiti brzajav „Beogradskih Novina“) Berlin, 27. aprila.

Iz Kopenhagena javljaju: U Petrogradu je došlo do bučnih demonstracija protiv ulaza Amerike u rat. Demonstracije su priredili radikalni socijaliste. Prve žete, koje su poslale protiv demonstranata, priključile su se demonstrantima. — Demonstranti su prolazili ulicama, kličući: „Živio mir! Dolje s Amerikom! Dolje s Engleskom!“ — Medjutim su se sastali i prijatelji sporazumnih sila i priredili protivdemonstracije, te im je uz pomoć vladi nakonjenih kozaka uspjelo, da rastjeraju socijaliste, koji su se malo zatim opet sastali i nastavili sa svojim demonstracijama protiv sporazumnih sila na Nevskom Prospektu.

(Naročiti brzajav „Beogradskih Novina“) Berlin, 27. aprila.

Javljaju iz Zeneve: Od ponedjeljka pokušavaju Leninovi pristaše, da u Petrogradu priredjuju demonstracije protiv sporazumnih sila, kod čega razvijaju crne barjake. Dosada je milicija uz pripomoć publike teško ali ipak palazilo za rukom, da rastjeraju demonstrante.

Nasilje sporazumnih sila nad Grčkom. (Naročiti brzajav „Beograd. Novina“). Lugano, 27. aprila.

Grčki list „Nea Himer“ javlja: Sporazumne sile zahtijevaju od grčke vlade, da iz Atene odstrani izvještaj brošćanika, medju njima vrhovnog zapovjednika žandarmerije i tajnika policijske direkcije.

Grčka pred revolucijom? (Naročiti brzajav „Beogradskih Novina“). Laudanne, 27. aprila.

Ovdašnji zastupnik amsterdamskog „Handelsblada“ saznaje, da je u Grčkoj sve spremjeno za jednu revoluciju, koja bi imala — kako se sa sasvim pouzdanom strane doznalo — započeti 5. maja.

Turski veliki vezir o pitanju mira, (Naročiti brzajav „Beogradskih Novina“) Berlin, 27. aprila.

Turski veliki vezir izjavio se prilikom sadašnje svoje posjete u Njemačkoj o pitanju mira ovako: Ako svi vodeći državnici naše grupe izjavljuju svoju pripravnost za mir, onda to vrijedi, razumije se, samo u onom slučaju, ako i na drugoj strani postoji volja za mirom. Mi ne tražimo ali i ne dozvoljavamo nikakvih aneksija. Onaj ko svom silom hoće da nastavi rat, naći će nas za to spremne.

Statistika potopljenih brodova.

Od avgusta 1914. do 30. septembra 1916. potopljeno 2024 broda sa ukupno 3,688.669 tona. (Naročiti brzajav „Beograd. Novina“). Bern, 27. aprila.

Prema „Tagblattu“ proizlazi iz izvještaja bernskog transportnog osleguravajućeg udruženja, da je od avgusta 1914. do 30. septembra 1916. potopljeno 2024 trgovačka broda sa ukupno 3,688.669 tona zapremine torpednim hitcima ili zbog sudara s minom. (U ono vrijeme još nije bilo neograničenog podmorničkog rata! Op. Ur.).

Promjena u lublinskoj guberniji.

Kb. Lublin, 27. aprila.

Generalni guvernir FZM. pl. K u k ostavlja mjesto gubernera. Na njegovo je mjesto imenovan zapovjednik poljskog pomoćnog vojnog zbora general-major grof Szeitycki. FZM. pl. Kuku podarilo je Njegovo Veličanstvo car i kralj Karlo u znak priznanja za njegovo vanredno djelovanje velik krst Leopoldovog reda.

Imeni dan Njezinog Veličanstva.

Kb. Beč, 27. aprila.

Iz svih dijelova Austrije stizu vijesti o svečanoj proslavi imenoga dana Njezinoga Veličanstva. Posvuda je imeni dan proslavljen najdostojnijim načinom.

Amerika ne će sklapati zasebnog mira s Njemačkom.

Kb. London, 27. aprila.

„Morning Post“ javlja iz Washingtona, da je Wilson uvjerio Balfoura, kako Sjedinjene Države ne će sklupati zasebnoga mira sa Njemačkom.

Kitaj za rat.

Kb. London, 27. aprila.

Reuter javlja iz Pekinga, da se konferencija gubernera provincija, koja se održala pod predsjedništvom ministarskog predsjednika, jednoglasno izjavila za ulazak u rat. Pretežna je većina parlamenta za intervenciju. Predsjednik se republike još nije odlučio.

Razne vijesti.

6000 petroleumskih kanti ..

Priča o 6000 petroleumskih kanti — veli pariski list „L'Oeuvre“ — istinita je, zabavna je i poučna, što inače ne bi nikako mogli sebi rastumačiti. Dakle evo šta je na stvari.

Moralna, humanitarna, pravdojubiva, mironosna, idealistična i nesebična Amerika, neumorni ratni liferant — to Wilson zna ipak lijepo složit — poslala je u Lyon 6000 limenih kanti, punih kamenog ulja. U Lyonu izručuje petroleum i otpremiše prazne kante u Marseille, odakle su se prvom prijevoznom prigodom morale vratiti natrag onome, koji ih je poslao. No odjednom saznaše Francuzi, da fabrikant ne će da primi natrag kante. Zaludu su ih dakle otpremili u Marseille. Dakle u ratno doba ništa ne smije ići u štetu, pa prema tome ni 6000 kanti. Ali sad, šta će s njima? Prodati ih ko da više? Hm: ne bi ih niko bio kupio. Kante su bile od tako tankog lima, da se prosto nijesu mogle upotrijebiti po drugi put. Ljudi se skupiše u vijeće i dugo vijećali, dok su najzad smislili, da opreme kante vojnoj upravi u Pariz. Pretovariše dakle opet one 6000 kanti i spremiše ih vozom u Pariz. Ali pariska vojna uprava nije htjela da primi kante, jer da su to stvari, koje se ne tie tiču, a da ona ima i onako dovoljno glavobolje sa stvarima, koje se ne tie tiču. Te ona lijepo opremi one 6000 kanti natrag u Lyon. Kante su doduše putovale brzim vozom, jer je otpremać bila vojna uprava. U Lyonu opet se sakupilo vijeće, kako će se oprostiti od one prokletih 6000 kanti. Vijećalo se i vijećalo, dok se najzad svi složiše, da bi najbolje bilo, kad bi zakopali kante u jamu od smetlišta. Tim se svršila priča o 6000 kanti.

„L'Oeuvre“ na kraju nadovezuje neka vrlo oštroumma i pravedna razmatranja. On veli: Teferično putovanje one zdepastiš petroleumskih kanti, osobito u onoj velikoj masi od 6000 komada, mora ipak da je stajalo skupih novaca. Pomislite samo, da su se kante iz Lyona vozile u Marseille, iz Marseille preko Lyona u Pariz, a iz Pariza opet natrag u Lyon. Ali velike štete od toga nije, jer to će napokon plaćati gradjani u formi poreza. No pri tome je nešto drugo uprav od nacionalne važnosti, a to je, da se one 6000 praznih zdepastiš petroleumskih kanti za nekoliko sedmica neprestano kebećilo po željezničkim vagonima. U ovim teškim vremenima, gdje vlada prijevozna kriza, koliko se samo čumura ili zelja moglo na njihovo mjesto prevoziti!

Zvanične objave.

OBJAVA.

Primaoci struje iz c. i k. električnog postrojenja u Beogradu pozivaju se u svom vlastitom interesu još jednom, da seobe bezzlaslovno i neodložno prijavljuju na blagajni c. i k. električnog postrojenja, kako bi se instalacija osvjettljenja u stanim stanovima odvojila od ulične mreže, te timo onemogućila bespravno i neprijavljeno primanje struje od strane novih stanovnika tih stanova, a i da bi se račun za eventualno još neisplaćenu upotrebljenu struju mogao dostaviti na novu adresu.

Pošto partaje u najviše slučajeva propuštaju da prijave svoju seobu, ma da je po sve razumljiva dužnost prijave, to će u buduću stanova tih partaja c. i k. redarstveno zapovjedništvo pronalaziti i dolične krivce kazniti.

C. i k. vojno gradjevinsko odjeljenje.

KORSPONDENCIJA.

Haim Löwy, regrut 2. čete, 1. bataljuna, 2. puk, moravske divizije, javlao se prije redovno, a od 2. mjeseca ovamo ne javlja se nikako, ko o njemu šta znađe, umoljava se, da javi na adresu: Samojlo Konfino Čelebonović, Beograd, Despot Gjurgja 5. 30441g-8.

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:

Osmna Jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje 10 helera
Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje Kruna 4
Mail oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Ljekarska pomoć.

ZUBNI LJEKAR

KRISTINA ORLUŠIĆ

Specijalistka za vještačke

:: zube i vilice. ::

Zelena kruna, zuba na brač i foprije. Svo vrsta plombi, radnje zube i bez bola. Iščiznja zuba, vrti oprave i prerađe.

Ord.: od 8-12 prije podne
1 " 2-6 poslije podne
rad i nedjeljom i praznikom.

Beograd, Dečanska ulica 3.
30490-1

Dentista F. B. Brill

— Beograd. —

Makedonska ul. 5. (do Pošte).
„Amerik. Specialista“

„Zube“ vještačke u zlatu i u

kančiku samo se u mome Ateji
Hietzi izdaje po najboljem ori-
ginalnom američkom siste-
mu. Primam od 8-12 i 2-6.
30419-1

Kupovine i prodaje

Pod povoljnim uslovima prodaje
se jedan **afijaker**,
dobro očuvan, sa film feder-
cima. Uplatiti: K. u k. Mil. Bau-
abteilung, Miloš Veliki 27, vra-
ta 17. 30444-a-2

Na prodaju

cjelo-
kupan
materijal veće zgrade, koja ima
da se ruši. Prijavu pod M. 347
administraciji „Beogr. Novina“.
30474-2

Stanovi.

Ko ima za izdavanje
zasebnu ku-
ćicu sa 2-3 odjeljenja sa pri-
stupačima **sa bašticom**
da prijavi pod M. 347 admi-
nistraciji „Beogr. Novina“
30474-4

Stan

za manju porodicu,
u čistom i lijepom
dvorištu, u ulici vojvode Mi-
televa broj 40 (2 sobe, ku-
tinja, predsofija, spajz, veran-
da, podrum i klozet) — sa elek-
tričnom osvijetljenjem) izdaje se
pod kiriju od 1. maja. Obra-
titi se sopstveniku u istoj kući.
30477-4

Gospodin i gospodja

sa malim djetetom, traže sobu
sa namješajem, gdje bi na
svome šparheru mogli i ku-
vati. Ponude na administraciji
„Beogradske Novine“ pod
„Namještena soba 348“.
30499-4

Kuća

u Kapetan Mitošnoj ulici br.
23. izdaje se pod zakup zasebna
sa tri sobe, velikim
predsofijem, kuhin-
jom i podrumom. U luci ima
električno osvijetljenje, engle-
ski klozet, bašta sa voćem i
ostale udobnosti. Uplatiti u istoj
kući.
30485-4

Razno.

Gospodju **Olgu Miličević**
sa Cetinja molim njezina majka
g-dja Olga Sporčić iz Zagreba,
da joj se javi bilo putem ovih
novina bilo pismom izravno
na nju. 30451-5

Radji prijema novca molim,
da mi se javi:
Djordje Krsitić, poštanski kon-
dultar;
Dušan Kostić, poštanski či-
novnik iz Krive Palanke;
Jevrosima Kličević, telefoni-
skinja iz Kosovske Mitrovice i
Uroš Kostić, poštanski dijurni-
sta. **Gustav Haber, Braća**
Nedića 6. 30444-5

Ljubica Kikanović,

učiteljica iz Krive Palanke neka
se javi Aćimu Skaliću u Sa-
bac ili Miši Jostimoviću, Beo-
grad Skopljanska ulica 2 radi
prijema novca. 30488-5

Otumarao

Pas (Wolfs-
hund), koji
se odaziva na ime „Fritz“,
preključe je otumarao. Predati
ga u Pajsijevu ulicu br. 5, gde
će biti bogato nagradjen.
30494-5

KORESPONDENCIJA.

Jovanu Premoviću, Zene-
va. Molim izvijestite Milo-
rada S. Durića, učitelja pri
prvom zavoljstvu Nr. 711, da
sahie dječak pomoć svakog
mjeseca. Dječa su mu kod
majke u Mojsinju, otac mu
je ovih dana došao kući.
Brat Dragoslav se javlja.
Sestra Milica je sa zetom i
djetcom u Milanovcu, svi su
zdravi o čemu neka izvijesti
i braću Mišu i Boška. Blago-
daran Stanimir Leposavić
iz Mojsinja. 30361-8

Jovanu Premoviću, Zene-
va. Molim dostavite moje
bratu Milošu Kraljeviću, voj-
niku 3. dopunske baterije,
drinskog artiljerijskog puka,
da smo ja i majka kod kuće
živi i zdravi, da nam se ja-
vi. Brinemo o njemu i nje-
govom zdravlju. Pozdravila
za majka i brat. Stanika
Kraljević, opanšar iz Valle-
va. 30413-8

Vukanu Gjuroviću,
pravniku, Crna Gora, selo
Cерово, Kotar Nikšićki,
za Dimitrija. Dragi Di-
mitrije. Vašu sam kartu
od konca februara pri-
mila. Za majku vam ja-
vljam, da je zdravo sa
Gospavom i Živkom.
Stevan i Lazar su sa Ni-
kolom, zdravo su. Ja sam
takodje dobro sa moji-
ma. Nikola mi se dosta
često javlja. Pišite mi
na broj pošte 999. Ži-
vota i Bora su dobro u
Nici. Majki sam javila za
vas da ste zdravo. Majki
šaljem novac kad do-
bijem od Nikole. Primi-
te sa Vukanom mnogo
pozdrava od mene i svih
mojih. Mnogo vas po-
zdravlja vaša snaja Stan-
ka Premović, Resavska 31,
Beograd. 30334-8

Acil Diniću, Zeneva. Mo-
lim izvijestite moza muža
Marka Pavlovića, konjičkog
kapetana drinske divizije, da
se sa majkom nalazim u
Kruševcu. Neka mi što prije
novac pošalje, jer smo po-
trebni. Ružica Pavlovića,
Kraljevo Strasse Nr. 1, Kru-
ševac. 30435-8

Jovanu Premoviću, Zene-
va. Molim, da me izvijestite
za Milosava Tomaševića, ob-
veznika 3. poziva, 4. čete,
2. bataljuna, 4. puka drinska
divizija. Molim sve prijate-
lje i srodnike da me izvijes-
te o njemu ako ko što do-
znade, jer mi se ni do sada
nije javio. S poštovanjem
Julka M. Tomašević, Glav-
na ulica broj 13, Kraguje-
vac. 30427-8

Tadiju Živkoviću, Hotel
„Terminus“, Zeneva. Vašu
samo kartu primili. Hvala
vam. Duška i Dragoz izvijes-
tite, da mi nismo najbolje
sa zdravljem. Prvu smo po-
šiljku novca primili, neka
gledaju da nam novac re-
dovno šalju, jer nam je ovo
bilo za oduženje. Pozdravite
ih. Savi Aranickom (Rue
Muzy 1, Geneve) zahvalite
od naše strane na poslatom
novcu i zamolite ga, da
nam redovno šalje. Po-
zdravila vas Andra Mili-
čević sa porodicom, Kralj
Milutinova 42, Beograd.
30423-8

Luki Kildis, Zeneva, za
Nikolu Stefanovića. Javite
mome Djokci, da smo zdravi,
da ne brine. Novac sam sa-
mo tri put dobio. Tekla i
Vera su dobile, a od Lelli-
nog primanja nije još ništa
došlo. Neka gleda, da re-
dovno dobijamo. Miloje je
odsutan. Svi ga pozdravljamo.
Unaprijed bogodari Da-
nica Popović, Dubljanska 33,
Beograd. 30430-8

Jovanu Premoviću, Zene-
va, da dostavi Milošu Kon-
stantinoviću, voj. sudskom
p. pukovniku, Zeneva, Hotel
„Terminus“. Novac smo pri-
mili. Mama, djeca i ja za-
hvaljujemo. Molim vas uči-
nite, da mi se akonto liva-
lde pomoć šalje redovno.
Potrebno mi je. Saju vam
pozdrav bogodari Draga
Konstantinović i Ljubica sa
djetcom, Budimska ulica 2,
Beograd. 30433-8

Ludvigu M. Lövensolnu
Zürich, Militärstrasse 42.
Molim dostavite ovaj oglas
Mil. D. Nešiću, majora: Do-
bijam tvoje karte kao i Vla-
stine. Ja sam ti preko Lud-
viga nekoliko karata pisala.
Mica je sa djetcom zdrava,
kao i prija sa Lepšom. Ja
sam ovdje sama. Nije tvoja
mama umrla već moja. Javi
Vlasti, da smo dobili dvije
pošiljke novca. Vlasta neka
mi redovno šalje. Pozdrav-
ljate mnogo tvoja Bosa Jo-
vanović, Pivarska ulica 44,
Beograd. 30435-8

Jovanu Premoviću, Zene-
va, da dostavite Milutinu
Panteliću, učitelju, ministar-
stvo prosvjete, Krf. Molim
te izvijesti me za Dragomira
Pantića, 4. eskadron, 2. ko-
njički puk i Iliju Ivanovića,
4. prekobrojni puk, oba iz
Maniča, za njih se ne zna
ništa, a njihove su familije
žive i zdrave i mole za od-
govor, vaši su živi i zdravi
i pozdravljaju vas. Ratko
Anđielković, Sopot. 30443-8

Jovanu Premoviću, Zene-
va. Molim, da me izvijestite
za Milosava Tomaševića, ob-
veznika 3. poziva, 4. čete,
2. bataljuna, 4. puka drinska
divizija. Molim sve prijate-
lje i srodnike da me izvijes-
te o njemu ako ko što do-
znade, jer mi se ni do sada
nije javio. S poštovanjem
Julka M. Tomašević, Glav-
na ulica broj 13, Kraguje-
vac. 30427-8

Jovanu Premoviću, Zene-
va. Molim, da me izvijestite
za Milosava Tomaševića, ob-
veznika 3. poziva, 4. čete,
2. bataljuna, 4. puka drinska
divizija. Molim sve prijate-
lje i srodnike da me izvijes-
te o njemu ako ko što do-
znade, jer mi se ni do sada
nije javio. S poštovanjem
Julka M. Tomašević, Glav-
na ulica broj 13, Kraguje-
vac. 30427-8

Milanu Markoviću, Ražanj,
Čeda i Zika, Mica i zetovi
svi su zdravo. Do sada su
mi se javili i zdravo su: Iz
Ražnja: Braćunji: Mladen,
Aca, Cale, Duško, Dragi, Si-
ma, Djoka; Stefanović: Va-
sa, Dragi, Blaško, Sava;
Živković: Dragi, Cale, Kr-
stić Mica, Voja, Blagole,
Celić Blagoje, Čašić Atana-
sko, Živadinović: Voja, Bo-
le, Živko, Lazić: Rađe, Dra-
gojub, Svetolik, Nešići: Dra-
gojub, Živojin, Bogdanović:
Dimitrije, Milan, Ivanović:
Živče, Zika, Lale, Rakić:
Živče, Joca, Stojanović:
Jova, Milan i Mica, Aničani:
Steva, Nikola, Blagojević:
Voja, Laza, Ržanicin: Mi-
lan, Brana, Vlačje Dudin,
Voja Kovač, Dragojub Spa-
sić, Djokić Vladimir i Golu-
bović, Petrović Dragi, Cale
Siljegovac, Nikodjević, De-
na Dulin, Djole Ristić, Du-
ško Miletić, Živko Cvetko-
vić, Joka pinter Čančić, Ži-
vota Nikolić, Ljuba Miladi-
nović, Milorad Janković, Mi-
lutin Nikolić, Pavle Jocić,
Pavle Stanimirov zet, Uroš
Dinić, Sveta Mladenović.
Umrlji: Dragi Silbović,
Toma Aničin.

Nešić Vasa Todorović, Li-
povac Nikodije.
Varoš Miletić: Života,
Uroš, Dimitrije, Bisi i sin;
Živadinović: Draža, Petro-
nija, Veličković: Milija, Mi-
lun, Čmitrović: Marjiko, Mi-
lšav, Božinović: Čedomir,
Milija, Ljubisav Milenković,
Božidar Jukić, Milan Simin,
Steva Marković, Stanisav
Ljubin, Steva Čimić.

Vitoševac, Randjević:
Milšav, Vidolko, Milojko,
Milošević: Radisav, Djordje,
Jovan Djukić, Ilija Radosav-
ljević, Laza Petrović, Milo-
sav Stanojević, Milosav Blago-
jević, Ognjan Mijalović,
Milan Pešić i sinovi, Svetomir
Marinković, Radisav
Matić.

Madžere: Milorad Jan-
ković, Dragutin Micić.
Čubura: Živadin i An-
dreja Simić, Panta Blagoje-
vić Dile.
Umro Milorad Midin.

Črnikao: Dragutin Sa-
vić, Bogomir Milovanović,
Dragutin Prvulović, Milojko
Čirić, Stanko Kojić, Mica
Nedić.
Po slo: Miletić Anta, Vla-
dimir, Dinić Živadin, Kosta,
Radovanović Milosav i Mi-
lorad, Milenković Nastos i
Trifun, Djordje Mijolević,
Vojislav Galj, Života Vido-
jević, Zika Simonov, Milo-
van Ivanović, Milutin Milo-
vanović, Radisav Rejković,
Svetozar Zdravković, Stoj-
an Miletić.

Umro Milan Milovanović
još 1. maja prošle godine.
Praskovč: Živko Jo-
vić Velimir Balić.
Pozdrav svima od Drago-
luba Markovića, Zeneva,
Penston Mile Courtelin, Ave-
nue du Mail 25. 30432-8

Dragoljubu P. Radoljov-
iću, Zeneva. Drugu pošiljku
preko Wiener Bank-Vereine
primih. I u buduću molim
vas pošaljite, jer sam u no-
včanol oskudici. Bogodari
Persa T. Nikolajević, udova,
Crkvena ulica 31a, Kragu-
jevac. 30423-8

Jovanu Premoviću, Zene-
va. Učtivo vas molimo sa-
znajte, da li je živ i zdrav
naš brat Boža Stoković, biv.
magaciner ručnog slagališta
Topčider. Izvijestite nas po-
stom ili preko „Beogradske
Novine“. Blagodarit Božin
brat i sestra Luka i Danica
Stoković, Saborna ulica 1,
Beograd. 30437-8

Manojlu Sokiću, biv. direk-
toru „Pravde“, Zeneva. Va-
mi i svima ostalim kolega-
ma moza muž: Miti Hlečić,
Moš Karlič, Vladi Pavlovi-
ću i Voši Obuškoviću izjav-
ljujem bogodarnost, za mo-
ga muža Milivoja Markovića.
Zahvalna Pola Marković,
Beograd, Knićaninova ulica
br. 4. 30439-8

Jovanu Premoviću, Zene-
va. Molim, da me izvijestite
za Ljubšu Jankovića, trgovca
iz Arandjelovca, 16. puk,
anoravska divizija, vojna po-
šta. Do sada mi se nije ja-
vio. Troškove ću vam pri-
znati. Svi smo u Desiću i
zdravi smo. Blagodarit vam
mnogo Jela i Olga Staniče-
va, pošta Sabac. 30449-8

Jovanu Premoviću, Zene-
va. Molim, da na adresu:
Paul Simić, élève Serbe
Pons (France) (charante In-
ferieure) dostavite sljedeće:
Tvoje smo pismo dobili. Za
nas ne brinite. Mi smo svi
zdravi. Baba je umrla prije
dva mjeseca. Piši oca i Perju,
da nam novac odmah pošal-
ju, isto nam pošaljite i vaše
fotografije. Javljajte se što
češće. Primite mnogo po-
zdrava i poljubaca od vaše:
majke, Mice, Ljube, Ruže,
Nikole i Mire, tvoja sestra
Milica Simičeva, Topčider-
ska ulica 26, Beograd. 30448-8

Jovanu Premoviću, Zene-
va. Molim, da dostavite slje-
deće moje sinu Miladinu
D. Paunčić, podnaredniku 8.
baterije, 2. drinskog artilje-
rijskog puka, 2. divizion, 1.
poziv. Sine Miladine, Tvoju
samo kartu dobili, koja je
upućena Jokoviću iz Sačca.
Jako smo se svi obradovali,
samo nas brine što ništa ne
javljaju za Mihaila. O njemu
smo rdjavo čuli. Ako znaš
šta o njemu, javi. Za nas je
može brinuti. Svi smo zdravi.
Milosav je kod kuće. Pri-
mite pozdrav od svih, a
najviše od majke i oca. Pi-
šite češće, da ne brinemo.
Dimitrija Paunčić, Badovinac,
Mačva. 30445-8

Jovanu Premoviću, Zene-
va, da dostavite Todoru J.
Dabiću, činovnika uprave
senkog rudnika, pošta 502,
Zeneva. Tvoje karte dobila-
mo, iz kojih vidim, da sa
vašim nemate vezu. Pisala
sam u Rudnik, ali nisam još
dobila odgovor. Vi mi javite
gdje su ostali, da znam pi-
sati. Raspitaj se za zeta Mi-
lana i Nikolu. Za njih smo
rdjavo izvješteni. Ako dobi-
ješ sa njima vezu, izvijesti
ih, da smo svi zdravo, sa-
mo nas brine, što se ne ja-
vljaju. Primi pozdrav i ja-
vljaj se češće, tvoja sestra
Draga Kolarević, Loznica.
30446-8

BELGRADER ORFEUM

BEOGRADSKI
ORFEUM
PRIJE
BOULEVARD.

DANAS
u subotu
28. aprila 1917.
PREDSTAVA ZA
GRADJANE!
u veče u 7 s
Prva pojava

Osobito! Osobito!
CH. H. DIECK
sada najveća senzacija vožnje na biciklu.

ALEKS, LENA SCHOLZ
plesać. subreia.

GUTTA-ROHNA
sa svojim igračem
GEZOM VARADY

LA CONCHITTA i njezin su-
dionik
meksikanski plesni duet

MARTIN SCHENK

??! FROSSO !??
predstava za civile (srijeda četvrtak subota) 7 u veče.
U nedjelju dvije predstave.
3 s poslije podne. 7 s u veče.

Sa bolom u duši izvještavam srodnike
i prijatelje, da je naš mili i nikad nezabo-
ravljeni

† **Tanasije S. Denčić**
biv. kafedžija

preminuo 26. ov. m. po podne poslije dugog
bolovanja. Pogreb će biti u subotu 28. ov.
m. u 3 časa po podne. Opijelo u Voznesen-
skoj crkvi.
Stan Resavska ul. br. 7. 30504

Ožalošćeni:
supruga: Ruža; sinovi: Stevan i Ljubomir; ćerka: Slav-
ka; brat Ljuba; sestre: Persida Jovanović, Mileva Bodi
i Zorka Veljković i ostala mnogobrojna rodbina.

Danica poč. Petra S. Protića, profesora,
sa kćerima, izrještava srodnike i prijatelje,
da će svojoj miloj i neprežaljenoj majci

† **Anki**
poč. Pante S. Srećkovića, državnog savjetnika

davati godišnji parastos, a svome dragom
i dobrom suprugu

† **Petru S. Protiću**
profesoru
dvo-godišnji parastos, u utorak 1. maja u
10^{1/2} časova prije podne u crkvi Sv. Nikole
na novom groblju. 30506

Sa bolom u duši izvještavam srodnike,
prijatelje i poznanike, da je naš mili i dragi

† Milivoj Simonović

juvelir ovd.

poslije dugog i teškog bolovanja preminuo
noćas u 1 sat u 39. godini svoga života.
Pogreb će biti u 9^{1/2} čas., u subotu 28.-4.
Opijelo u Sabornoj Crkvi.
Stan: Jevremova ulica 73.

Duboko ožalošćeni: nesretna mati Lju-
bica, otac Kosta; neulješna supruga Ko-
sara sa djetcom: Kostom, Veliborom,
Ljubicom i Jelenom; tašta Jelena; su-
rak Nikola P. Nikolić, trgovac iz Čačka;
svastike: Leposava, Caca i Sida; šur-
njava Olga; pašenozi: Nikola N. Kr-
stić, trgovac ovd., Tihomir Gjurđević,
inžinjer i mnogobrojna ostala familija.
Beograd.
26. aprila 1917. 30458

Ožalošćena porodica davaće svojoj
dobroj i nikad neprežaljenoj

† Jeleni

suprugi poč. Stevana Karapešića, trgovca
četredeseto-dnevni parastos u nedjelju
29. aprila u 10^{1/2} časova prije podne
na grobu parcela 8. 30454

Javljamo srodnicima i prijateljima tužnu
vijest, da je moj suprug i nježni otac

† Dimitrije Ničota

trgovac iz Smedereva
preminuo 13.-IV. u 64. godini.

Ožalošćeni:
supruga: Hariklija; sinovi: Nikola,
sudski pisar, Djordje, student teh.;
kći: Mara; sinovci: Dr. Nikola i
Miša, inžinjer.

Izvještavam svoje srodnike, prijate-
lje i poznanike, da ćemo našoj miloj
i nikad neprežaljenoj supruzi, odnosno
majci i sestri

† Katarini

davati godišnji pomen; a našoj miloj i
nikad neprežaljenoj kćeri, odnosno sestri

† Stanislavi-Caci

učitelj V. razreda gimnazije
davati polugodišnji pomen, u četvrtak
3.-V. u 11 sati prije podne u ovdasšnjoj
crkvi.
Užice, 25. aprila 1917. god.

Ožalošćeni: Uroš Pešić trgovac sa kće-
rinom; braća: Joca i Ljuba Gmi-
lović. 30484

Tužni i do groba ožalošćeni roditelji

Nasta i Joca Milanović

iz Smedereva
izvještavaju svoje roditelje i prijatelje, da će svome
milom i neprežaljenom sinu

† **Ljubomiru J. Milanoviću**
biv. maturanu I. beograd. gimnazije,
davati godišnji pomen u ponedjeljak 30. aprila u 10
sati prije podne u beogradskoj sabornoj crkvi.
Beograd, 27. aprila 1917. god. 30501

Sa najvećim bolom u duši javljamo srod-
nicima i prijateljima, da je naša mila i nigda
neprežaljena

† Leposava - Lepa

ispustila svoju plemenitu dušu noću 24.-og
ov. m. u Kruševcu.

Ožalošćeni:
suprug: Pera Simić, upr. pošte; sin Sveta; kći
Mara; mati: Jelisaveta ud. Miloša Marinkovića;
braća: Milan, preduzimač, Steva, profesor, Vo-
jin, okr. geometar, Dragojub, advokat, Aca, stu-
dent; sestre: Milca Filipa Popovića, upr. pošte,
Bosa Vlačje Kostantinovića, apotekara, Dara Gjura
Krdžalića, advokata, Nata Milke Mijuskovića,
sud. pisara; snaj: Caja i Zora i ostala mnogo-
brojna familija. 30493

Najbolji domaći kiseljak

(Bukovička voda)
iz Arandjelovca

dobiva se u svim kafanama i gostonama, kao i u radnji

NAFTALI LEVI, Saborna ulica

Glavni zastupnik 30492

DAVID BEZANLER, Mladenovac.